

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 429/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného A.K. JUDr. NOVÁČKOVÁ s.r.o., Mandľová 28, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/88/2022 z 28. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie 209 564,80 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II (teraz Mestský súd Bratislava IV, ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 50C/191/2009

sa sťažovateľ podanou žalobou domáhal proti Slovenskej republike, v mene ktorej koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Svoj nárok odôvodnil tým, že 8. októbra 1999 uzatvoril kúpnu zmluvu s predávajúcim, ktorej predmetom bola tam bližšie špecifikovaná nehnuteľnosť (byt). Sťažovateľ uhradil kúpnu cenu, ktorú predávajúci pri podpise zmluvy prevzal. Návrh na vklad vlastníckeho práva prijala Správa katastra Bratislava II pod sp. zn. V 7664/99 z 8. októbra 1999. Dodatkom č. 1 ku kúpnej zmluve z 8. marca 2002 zmluvné strany odstránili nedostatky kúpnej zmluvy spočívajúce v absencii špecifikácie nehnuteľností pri určení výmery na parcelách, doplnili vecné bremeno podľa zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) a prehlásenie predávajúceho, že na nehnuteľnosti neviaznu žiadne dlhy. Až rozhodnutím z 28. augusta 2003 správa katastra rozhodla o návrhu na vklad tak, že ho zamietla. Predmetné rozhodnutie však bolo na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3Sp/85/2004-9 zrušené a vec bola správe katastra vrátená na nové konanie. Medzitým však prebiehala na majetok predávajúceho exekúcia (začatá 22. mája 2002) a rozhodnutím exekučného súdu z 22. apríla 2004 došlo k schváleniu príklepu udeleného na dražbe vydražiteľke [REDAKOVANÉ] k dotknutým nehnuteľnostiam. Rozhodnutím z 31. mája 2006 správa katastra povolila vklad vlastníckeho práva v prospech sťažovateľa. Následne však rozsudkom okresného súdu č. k. 11C/162/2006-156 z 9. októbra 2009 bola vydražiteľka [REDAKOVANÉ] určená ako výlučná vlastníčka sporných nehnuteľností.

3. Rozsudkom č. k. 50C/191/2009-238 z 18. januára 2013 v spojení s opravným uznesením z 3. apríla 2013 okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 115 091,99 eur, náhradu ušlého zisku 400 eur mesačne od 5. marca 2009 do vyhlásenia rozsudku a úroky z omeškania 9 % ročne zo sumy 110 000 eur od 29. júla 2009 do zaplatenia. Súčasne rozhodol o náhrade trov konania.

3.1. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že správa katastra nevydala bez objektívnych dôvodov rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva podľa návrhu sťažovateľa z 8. októbra 1999 v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, čím porušila § 32 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“), pričom týmto postupom došlo k úbytku v majetkovej sfére sťažovateľa. Požadovaná náhrada škody zodpovedá výške skutočnej škody určenej ako trhovej hodnoty, za ktorú by mohol sťažovateľ byt predať. Ako nedôvodnú okresný súd vyhodnotil námietku žalovanej, že škoda nemohla sťažovateľovi vzniknúť, pretože v návrhu na vklad absentovali základné náležitosti. Uviedol, že hoci skutočne návrh sťažovateľa neobsahoval všetky údaje potrebné na vykonanie zápisu v katastri, správa katastra mala postupovať podľa § 42 ods. 4 katastrálneho zákona a vyzvať sťažovateľa na doplnenie návrhu. Takýto právny úkon totiž nemožno považovať za neplatný podľa Občianskeho zákonníka. Priznanie náhrady za ušlý zisk (príjem za prenájom) v sume 400 eur za mesiac od 5. marca 2009 do vyhlásenia rozsudku vo veci samej okresný súd odôvodnil potvrdením realitnej kancelárie o cene prenájomu v danom období.

4. O odvolaní žalovanej krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 14Co/294/2013-311 z 13. decembra 2016, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola žalovanej uložená

povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 115 091,99 eur a úroky z omeškania, a zmenil rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanej nahradiť sťažovateľovi ušlý zisk tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 70 %.

4.1. V celom rozsahu sa stotožnil so záverom okresného súdu o splnení predpokladov na vznik nároku sťažovateľa na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej. Správa katastra preukázateľne nedodržala zákonnú 30-dňovú lehotu, v ktorej mala rozhodnúť o návrhu na vklad vlastníckeho práva sťažovateľa k nehnuteľnosti. Dodatkom č. 1 z 8. marca 2002 doručeným správe katastra v rovnaký deň bol odstránený nedostatok kúpnej zmluvy, a teda zmluva sa stala perfektnou. Správa katastra však aj tak nekonala a o návrhu na vklad nerozhodla v zákonnej lehote, čoho následkom bolo, že predmetná nehnuteľnosť bola vydražená v rámci exekúcie vedenej proti predávajúcemu ako povinnému. Správa katastra rozhodla až 28. augusta 2003 tak, že návrh na vklad zamietla. Podľa názoru odvolacieho súdu ak by štátny orgán rozhodol o návrhu sťažovateľa na vklad v zákonnej lehote, rozhodol by v čase, keď ešte neboli zapísané obmedzujúce poznámky na predmetnú nehnuteľnosť, a objektívne by nemal žiaden dôvod, aby vklad v prospech sťažovateľa na podklade platnej kúpnej zmluvy nepovolil (absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy počas celého konania správa katastra ani nenamietala). V príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom (nekonaním štátneho orgánu v zákonnej lehote) vznikla sťažovateľovi škoda, keďže napriek tomu, že ako kupujúci uzatvoril s predávajúcim riadnu kúpnu zmluvu a zaplatil dohodnutú kúpnu cenu, nemohol realizovať výkon svojho vlastníckeho práva. Sťažovateľ tak dostatočne preukázal vznik škody, ktorú súd prvej inštancie správne ustálil vo výške trhovej hodnoty bytu, za ktorú by mohol ako vlastník daný byt scudziť. V tejto časti preto rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

4.2. Krajský súd sa však nestotožnil so záverom okresného súdu, že sťažovateľovi vznikla škoda aj v podobe ušlého zisku. Nie je totiž reálne možné, aby bola nehnuteľnosť scudzená a zároveň prenajímaná, teda aby k majetkovému úbytku došlo oboma spôsobmi súčasne. V tomto výroku preto rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 388 CSP tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

5. O dovolaní žalovanej najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 7Cdo/13/2018 z 27. mája 2021 tak, že rozsudok krajského súdu v napadnutom potvrdzujúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

6. Na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd nálezom č. k. II ÚS 608/2021-51 z 2. marca 2022 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/13/2018 z 27. mája 2021, ktoré zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Vytkol najvyššiemu súdu, že z dovolania žalovanej neprípustne vyabstrahoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, hoci žalovaná výslovne namietala iba nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

7. Po vrátení veci najvyšší súd opätovne rozhodol o dovolaní žalovanej a napadnutým uznesením znova zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7.1. V intenciách nálezu ústavného súdu najvyšší súd posúdil dovolanie žalovanej z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a zistil, že dovolanie je prípustné aj dôvodné. Ako právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odchýlil od judikatúry najvyššieho súdu a ústavného súdu, žalovaná vymedzila otázku týkajúcu sa „*právomoci správy katastra v konaní o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe zmluvy skúmať jej platnosť, pričom absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy nie je možné konvalidovať dodatkom k zmluve, čím potom medzi nedodržaním zákonnej 30 dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu na vklad takejto zmluvy a škodou, ktorá tým mala vzniknúť absente príčinná súvislosť*“. Najvyšší súd poukázal na rozhodnutie sp. zn. 6Sžr/20/2017 z 21. februára 2018, z ktorého vyplýva, že ak zmluva o prevode vlastníctva bytu neobsahuje všetky relevantné náležitosti podľa § 5 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. vrátane požiadavky podľa písm. d) predmetného zákonného ustanovenia, t. j. úpravu práv k pozemku zastavanému domom a k príslušenému pozemku (ako to bolo v danom prípade), nedá sa tento nedostatok právneho úkonu dodatočne konvalidovať dodatkom k zmluve. Obligatórne (podstatné) náležitosti zmluvy o prevode bytu, t. j. také, o ktorých sa musí dosiahnuť dohoda, vymenúva § 5 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., pričom bez dohody o nich by nemohla byť uzavretá platná zmluva o prevode bytu. Je tomu tak preto, že v súvislosti s prevodom bytu musia byť upravené i pomery k pozemku zastavaného domu, v ktorom sa byt nachádza, ako i k príslušenému pozemku. Najvyšší súd ďalej poukázal na jeho rozhodovaciu prax týkajúcu sa príčinnej súvislosti, ktorá ustálila, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, a teda nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Dovolací súd prisvedčil žalovanej v otázke posúdenia vkladuschopnosti spornej zmluvy, čo potom mení základ pre posúdenie, či nerozhodnutím o návrhu na vklad v zákonnej lehote vôbec a prípadne v akom rozsahu možno vznik škody, ktorú si sťažovateľ uplatnil, pripísať žalovanej. K uvedenému je odvolací súd povinný sa vyjadriť, preto jeho rozsudok v napadnutom potvrdzujúcom výroku zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť nasmeroval proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, v ktorého neprospech argumentuje v nasledujúcich rovinách:

a) najvyšší súd, nerešpektujúc závery rozsudku krajského súdu sp. zn. 3Sp/85/2004 z 21. apríla 2005, ktorý sa zaoberal platnosťou kúpnej zmluvy, vyslovil po 19 rokoch opačné právne posúdenie. Súčasne bola platnosť kúpnej zmluvy posudzovaná aj v rozhodnutí správy katastra č. V-7664/1999 z 31. mája 2006, pričom len správe katastra bola zverená právomoc skúmať platnosť zmluvy a všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní. Najvyšší súd tak porušil zásadu legitímnych očakávaní, zásadu *res iudicata* (§ 230 CSP) a princíp prejudiciality vyplývajúci z § 194 CSP;

b) najvyšší súd sa podstatnou argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v jeho vyjadrení zo 14. júla 2017 vôbec nezaoberal a v napadnutom uznesení len stroho uviedol, že sťažovateľ žiadal dovolanie ako nedôvodné zamietnuť, čo podľa sťažovateľa svedčí o arbitrárnosti napadnutého

uznesenia. Súčasne tým najvyšší súd porušil aj jeho základné právo na rovnosť v konaní, pretože pri rozhodovaní zobral do úvahy len dovolanie žalovanej, avšak už nie vyjadrenie sťažovateľa;

c) názor, ktorý najvyšší súd vydedukoval z rozhodnutia sp. zn. 6Sžr/20/2017, je v rozpore s ostatnou judikatúrou najvyššieho súdu, konkrétne s jeho rozhodnutiami sp. zn. 4Cdo/146/1999, 6Sžo/191/2010 a zároveň aj v rozpore s dlho zaužívanou praxou. Tieto zhodne potvrdzujú, že kúpnu zmluvu možno opraviť (doplniť) jej dodatkom tak, aby spolu tvorili platný právny úkon. Ak preto najvyšší súd posúdil kúpnu zmluvu v znení jej dodatku č. 1 ako neplatnú, pričom tak § 42 ods. 4 katastrálneho zákona, zmienené rozhodnutia, ako aj prax pripúšťajú možnosť odstránenia nedostatkov zmluvy, zasiahol tým do základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie;

d) najvyšší súd súčasne porušil aj základné právo sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ak pred vydaním napadnutého uznesenia vec nepredložil veľkému senátu, hoci sa mienil odchýliť od rozhodnutí sp. zn. 6Sžo/191/2010, resp. sp. zn. 4Cdo/146/1999 v otázke možnosti odstrániť formálne nedostatky zmluvy dodatkom;

e) najvyšší súd nedoručil sťažovateľovi na vyjadrenie podanie žalovanej zo 4. júla 2018, v ktorom žalovaná argumentovala rozhodnutím sp. zn. 6Sžr/20/2017, ktoré podľa jej názoru malo v prejednávanej veci podstatný význam;

f) napadnutým uznesením najvyšší súd spôsobil predĺženie už aj tak neúmerne dlho trvajúceho konania, ktoré nie je ani po 15 rokoch právoplatne skončené, čím došlo aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy;

g) najvyšší súd napokon zasiahol aj do majetkového práva sťažovateľa, ktorého nárok bol nielen právoplatne priznaný, ale už aj uspokojený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bol (opätovne) zrušený rozsudok krajského súdu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

10. Osobitosťou prerokúvanej veci je skutočnosť, že predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľa je zrušujúce (kasačné) rozhodnutie dovolacieho súdu, čo znamená, že konanie o jeho nároku nie je pred všeobecnými súdmi právoplatne ukončené. Vzhľadom na to sa ústavný súd musel najprv zaoberať rozsahom svojej meritórnej prieskumnej právomoci vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu.

11. Ústavný súd stabilne judikuje, že pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05). Judikatúra ústavného súdu stabilne

pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdництва. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (IV. ÚS 322/09).

12. Úlohou ústavného súdu je v zásade posúdiť, či je konanie pred všeobecným súdom spravodlivé ako celok (pozri tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Komanický proti Slovenskej republike zo 4. 6. 2002, č. 32106/96, bod 47). To je v zásade možné až po jeho definitívnom skončení. Povinnosť chrániť základné práva totiž majú aj všeobecné súdy a až v prípade, keď v tejto úlohe zlyhajú v zásade ako celok, môže do ich činnosti zasiahnuť ústavný súd (IV. ÚS 79/2020). Ústavný súd preto spravidla nepristupuje k prieskumu zrušujúcich rozhodnutí konajúcich súdov a nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred všeobecnými súdmi (II. ÚS 562/2018, II. ÚS 406/2018, III. ÚS 481/2017). Takýto prieskum je pripustený len veľmi výnimočne, a to v situácii, keď by namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces zásadnou vadou, ktorá by už nebola reparovateľná v ďalšom konaní (III. ÚS 46/2013, I. ÚS 227/2018).

13. Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí, preto ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016). Základné práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie sú „výsledkové“, to znamená, že ich obsahu musí zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 105/09, III. ÚS 46/2013, I. ÚS 357/2016).

14. Na uvedených záveroch však nemožno zotrvať bezvýhradne, keďže aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. K zrušeniu kasačného rozhodnutia však ústavný súd pristupuje skutočne výnimočne, a to len v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia k zmätočným záťažiam konania, čím znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúvaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020).

15. Z nosnej argumentácie sťažovateľa, ktorou odôvodňuje nevyhnutnosť zásahu ústavného súdu, vyplýva, že ústavnú neakceptovateľnosť napadnutého uznesenia identifikuje v nesprávnom právnom závere dovolacieho súdu týkajúcom sa vkladuschopnosti kúpnej zmluvy a možnosti odstránenia nedostatkov zmluvy formou dodatku. V tomto smere poukazuje na rozdielnu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu o možnosti dodatočne zhojiť alebo konvalidovať vzniknutý nedostatok zmluvy, ktorej predmetom je prevod vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome.

16. Podľa zistení ústavného súdu sa vec aktuálne nachádza v procesnom štádiu pred súdom prvej inštancie, a preto do úvahy neprichádza pri rešpektovaní princípu subsidiarity, z ktorého vychádza

čl. 127 ods. 1 ústavy, uplatnenie právomoci ústavného súdu, keďže o veci sťažovateľa bude ďalej prebiehať konanie pred všeobecnými súdmi. Dôsledkom napadnutého uznesenia je opätovné otvorenie civilného sporového konania na prvej inštancii, pričom v rámci nej má sťažovateľ ako sporová strana vytvorený dostatočný priestor na uplatňovanie skutkovej a právnej argumentácie, ktorú formuloval v konaní pred ústavným súdom, a tým má možnosť ovplyvniť konečné rozhodnutie vo veci. Sťažovateľ môže brojiť proti arbitrárnemu právnemu záveru najvyššieho súdu vo veci uplatneného nároku na náhradu škody a rovnako bude mať možnosť predostrieť svoju argumentáciu vo vzťahu k podaniu žalovanej, ktoré obsahovalo odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorého nedoručenie sťažovateľ považoval za porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ má v prípade svojej nespokojnosti s rozhodnutím okresného súdu, resp. krajského súdu ešte k dispozícii iné prostriedky ochrany svojich práv, ktorých porušenie namieta vo svojej ústavnej sťažnosti. Súčasne môže namietať nejednotnosť rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke možnosti odstránenia nedostatkov zmluvy aj prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) podľa § 421 ods. 1 CSP.

17. Z uvedených dôvodov ústavnému súdu jeho postavenie ochrancu ústavnosti oddeleného od sústavy všeobecného súdnictva neumožňuje skúmať námietky sťažovateľa koncentrované na problém právneho posúdenia dosiaľ právoplatne nerozhodnutej veci. Na tomto závere pritom nemení nič ani skutočnosť, že v napadnutom rozhodnutí najvyšší súd vyslovil pre krajský súd záväzný právny názor týkajúci sa splnenia predpokladov na vznik nároku na náhradu škody. Z princípu subsidiarity totiž vyplýva, že vyslovený právny názor najvyššieho súdu sa môže stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, ak bude sťažovateľova vec právoplatne skončená (obdobne IV. ÚS 37/2020, III. ÚS 82/2023).

18. Ústavný súd tak uzatvára, že v danej veci nezistil dôvody na pripustenie výnimky zo zásady nevstupovať do rozhodnutí súdov, ktorými boli zrušené rozhodnutia súdov nižšej inštancie, zdôrazňujúc, že určujúcim kritériom bola v posudzovanom prípade výsledková spravodlivosť. Zároveň opätovne zdôrazňuje, že nemôže obísť princíp subsidiarity svojej právomoci v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy *in fine* a § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

19. Vzhľadom na prezentované závery ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

20. K námietke sťažovateľa o porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktoré odvodzuje od ústavnej neudržateľnosti napadnutého rozhodnutia, na základe ktorého sa vec vrátila do štádia pred odvolací súd a ktoré má byť dôvodom zbytočného predlžovania súdneho konania, v situácii,

keď ústavný súd pri sťažovateľom navrhovanom ústavnoprávnom prieskume napadnuté rozhodnutie nediskvalifikoval, nemožno relevantne vyvodit' ani zbytočné priet'ahy v konaní.

21. Navyše, je zrejmé, že dovolacie konanie bolo právoplatne skončené vydaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, a teda v čase, keď sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd so svojou ústavnou sťažnosťou (doručenou ústavnému súdu 21. júna 2024), už k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo dochádzať a jeho právna neistota už nemohla trvať.

22. V tejto časti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa špecifikovaných v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu